

Gençlik Gelecek, Gelecek Sosyalizmi!

Sosyalist
★ Liseliler

yaşında!

GENÇLİK DERGİSİ
Kasım-Aralık
2025
40. Sayı
50 TL

**LİSELER
BİZİMDİR!**

Merhaba

Sosyalist Liseliler 10. yılına girerken 40. sayımızla bütün sıra arkadaşlarımıza merhaba!

MESEM ve ÇEDES projeleriyle okullarımız adım adım gericileştirilirken Sosyalist Liseliler bu karanlığı yırtıp atmak için mücadeleyi her bir sıra arkadaşına taşımaya devam edecek.

MEB, MESEM projesiyle liselerimizi ve emeğimizi sermayeye peşkeş çekerken ilkököl ders kitaplarında, "çalışma hakkı" nı bir "çocuk hakkı" olarak ele alıyor; onlar çocuklara köleliği öğretirken çocuk işçi cinayetlerinin sayısı her gün artıyor. ÇEDES projesi kapsamında "uygulamalı namaz atölyesi" başlatılıyor, 'dindar ve kindar nesil' yaratılıyor, tarikat yurtlarında yaşananlarla övünüyor. Görülüyor ki Yusuf Tekin eğitimin değil, sermayenin ve gericiğin bakanlığını yapıyor. Patronlarla el sıkışan, tarikatlarla ortak olanlar; politikaları yüzünden liseli gençliği geleceksizlik, gericiilik, sömürü ve baskı kışkacına itiyor.

Artık yeter diyoruz. Düzenin temsilcisi AKP'nin karanlığına karşı geleceğimize sahip çıkıyor; parasız, bilimsel ve laik eğitim için mücadeleyi yükseltiyoruz. "Okumuş insan emekçi halkına karşı sorumludur!" şiarıyla memlekete sahip çıkıyor, okullarımızı karanlığa teslim etmiyoruz. Gençliğin, emekçilerin, kadınların gelecek kaygısı çekmediği, sömürünün son bulduğu eşit ve özgür bir ülke için 40. sayımızla sesimizi daha da yükseltiyor; birlikteliğimizi daha da güçlendiriyoruz. Bütün sıra arkadaşlarımızı "Liseler Bizimdir" diyerek mücadeleyi yükseltmeye, Sosyalist Liseliler'e katılmaya çağırıyoruz!

- Sosyalist Liseliler Yayın Kurulu

4

MEMLEKET

DÜZEN SİYASETİ YİNE BİLDİĞİMİZ GİBİ

6

EĞİTİM

REFORM DEĞİL EĞİTİME DEVRİM GEREK

8

SORULAR

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE GÜNÜ VE MİRABAL KARDEŞLERİN MÜCADELE MİRASI

9

PORTRE

KAVGAYA ADANMIŞ BİR HAYAT:
YAKOV SVERDLOV

10

TARİHTEN İZLER

EKİM DEVRİMİ: BUZ KIRILDI, YOL AÇILDI

12

KARA-KIZIL

SAĞIN FİLİSTİN DAVASI:
HAMASET VE TİCARET
DENİZLERİN YOLUNDA, FİLİSTİN'İN YANINDA

14

KÜLTÜR SANAT

KAPİTALİZMİN RİTMİ:
MÜZİĞİN METALAŞMA SÜRECİ

15

KÜLTÜR SANAT

KADINLAR KOĞUŞUNDAN BİR YAZAR:
SEVGİ SOYSA

İletişim formu

0553 740 92 89

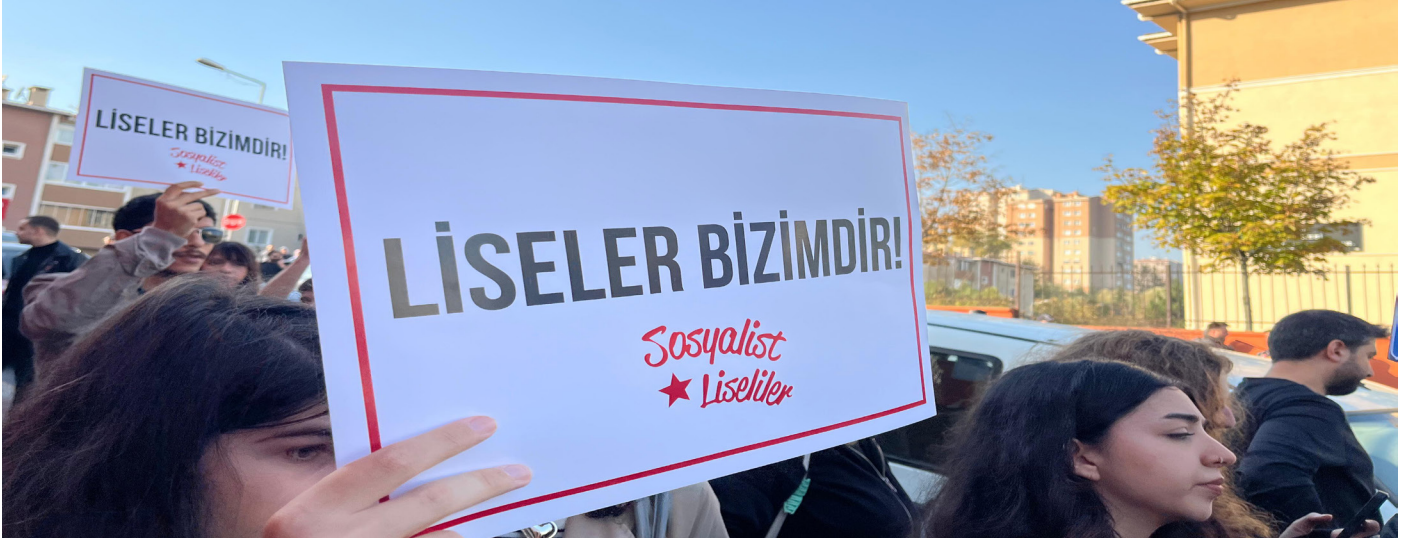

@sosyalistlise

@SosyalistLise

Sosyalist Liseliler 10 Yaşında!

Bugün ülkemizde baskı, gericilik ve yoksulluk kol geziyor. Eğitim her geçen gün piyasaya teslim ediliyor, tarikatlar ve çeteler protokollerle okullarımıza sokuluyor. Sıra arkadaşlarımız iş cinayetleriyle katlediliyor, tarikatların kucağına bırakılarak ölüme sürükleniyor. Sokaklarımızda rahatça dolaşamıyor; her köşede öldürülen kadınlar, çocuklar görüyoruz. Sokaklarda ölümle burun buruna yaşamamız yetmezmiş gibi okullarımızda, üniversite kampüslerinde çetelerin saldırısına uğruyoruz. Tüm bunların yanında MEB, bilimi müfredattan çıkarıyor; yerine dogmayı, itaati ve biat kültürünü koyuyor. Bizden istenen tüm bunları sorgulamayan, boyun eğen, itaat eden bir gençlik olmamız. Ama biz o gençlik olmayacağımızı okulumuz, memleketimiz ve geleceğimiz için ayağa kalkarak gösterdik!

Biz, 10 yıldır bu düzenin karanlığına karşı aydınlanmanın bayrağını yükselten Sosyalist Liselileriz. On yıldır bu ülkede gericiliğin, yoksulluğun ve eşitsizliğin ortasında liseli gençliğin sesini yükseltiyoruz. Çünkü biliyoruz ki bu düzenin karanlığı bize bir gelecek sunmuyor ve geleceğin anahtarları bizim elimizde. Bu karanlık, sadece sokaklarda ve işyerlerinde değil; zihnimizi, hayatımızı, düşünce biçimimizi kuşatan bir ideolojik tahakküm altında bizi şekillendirmeye çalışıyor. Bizden istedikleri sessiz kalmak, kendi geleceğimizi savunmamak, birbirimizi rakip görmek. Ama unuttukları bir şey var, bize giydirmek istedikleri o deli gömleğini yırtıp attık!

Siyasi iktidarın deney sahaları haline getirilen okullarımız; tarikatların, cemaatlerin, çetelerin gericilik duvarlarıyla çevrili. MEB ve sermaye el ele vererek “dindar ve kindar” bir nesil yaratma hayalinin peşinde, okullarımızı adım adım gericilik duvarlarıyla çeviriyorlar. Ama liseli gençlik bu karanlığa teslim olmuyor. Liseli gençliğin sesi, Sosyalist Liseliler 40. sayısıyla sınıflarda, meydanlarda, sıra arkadaşlarımızın ellerinde. Her sayfasında bu düzene boyun eğmeyenlerin sözü, bu karanlığa karşı yanan bir ışık var. Çünkü çok iyi biliyoruz ki biz sustuğumuzda onlar güçleniyor; çok iyi biliyoruz ki biz konuştuğumuzda, yan yana geldiğimizde o duvarlar çatırıyor. Her sayıda, her buluşmada, her tartışmada aynı iradeyi taşıyoruz: Bu düzenin gençliği olmayacağız.

Liseli gençlik, Aydınlanma Okulları'nda yan yana geliyor; eşit ve özgür bir memleket için tartışılmayanları tartışıyor, konuşulmayanları konuşuyor. Çünkü biliyoruz ki okullarımızdaki sorunlar memleketin sorunlarından bağımsız olamaz. Eğitimin piyasalaşması, bu düzenin geleceğimizi gasp etme biçimi; ge-

riciliğin yayılması, iktidarın gençliği susturma aracıdır. Ama Aydınlanma Okulları sayesinde bilimsel düşüncüyü, örgütlü aklı ve dayanışmayı birleştiriyor; bu karanlığa karşı yan yana durmayı öğreniyoruz. Biz buna sessiz kalmayacağız. Çünkü bu sessizlik, onların istediği sessizliktir.

Sosyalist Liseliler, bu karanlık düzene karşı 10 yıldır Aydınlanma Okulları'yla, dergisiyle, eylemleriyle omuz omuza mücadele ediyor. Her şehirde, her okulda, her sınıfta liseli gençliğin sesini duyurmaya, eşit ve özgür bir memleket kavgasını yükseltmeye devam ediyor. Liselerde bilimin, özgürlüğün, birliğin ve dayanışmanın sesi olmaya devam edeceğiz.

10. Yılıımızda bir gerçeği tekrar hatırlatıyoruz: Liseler Bizimdir! Gericiliğe, yoksulluğa, sömürüye karşı laik, eşit, bağımsız bir ülke; Sosyalist Türkiye için mücadelemizi büyüteceğimizi yinelerken bütün arkadaşlarımızı Sosyalist Liseliler'e katılmaya çağırıyoruz!

“

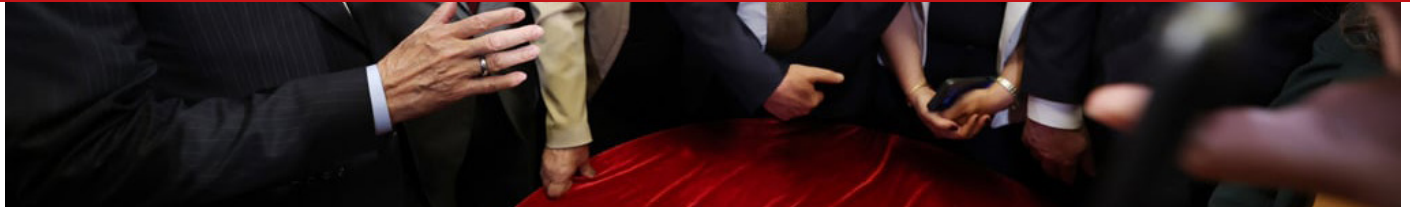
10. Yılıımızda bir gerçeği tekrar hatırlatıyoruz:

Liseler Bizimdir!

”

Düzen Siyaseti Yine Bildiğimiz Gibi

Geçtiğimiz günlerde Erdoğan; içerde kazanamadığı meşruiyeti dışarıda, emperyalist merkezlerin onayıyla kazanmak ve iş birliğini "güçlendirmek" için Washington'a gitti. Bu ziyaret bir diplomatik temas değil, sermaye düzeninin emperyalizme bağımlılığını tescilleyen bir teslimiyet belgesidir. Ancak Trump ile verilen samimi mi pozlar ülkemizdeki krizin üzerini örtmeye yetmiyor.

Ekonomik kriz artık yalnızca rakamlarda değil, halkın yaşamının her alanında kendini var ediyor. Pazar yerinde hiçbir şey alamayan emekli, ay sonunu getiremeyen işçi, geleceksizliğe mahkûm gençlik... Aslında hepsi aynı düzenin farklı yüzleri. Bu ülkeyi halk için değil, sermaye için yönetenlerin eseri. Bu sefalet sadece AKP iktidarının değil, tüm düzen siyasetinin ortak ürünüdür.

NATO'ya sunulan ve İran'ı 'bölgesel tehdit' olarak ilan eden raporun altında CHP'nin imzası var. İran'ın Çin, Rusya, KDHC ile olan ilişkisini 'Batı karşıtı iş birliği eksen' olarak değerlendiren CHP; NATO'nun Orta Doğu' da genişlemesini savunarak Körfez Arap ülkelerinin de NATO'ya alınmasını istedi. İktidar ve muhalefet, farklı ülkelerde aynı emperyalist çizgide buluşuyor. CHP'nin NATO'ya bağlılık politikası, onun sınıfsal kökenine işaret ediyor. 'Batı'yla entegrasyon' adı altında bağımlılık, ucuz emek gücü ve ABD'nin kafasına göre

at koşturabildiği bir Orta Doğu... CHP'nin Brüksel raporlarıyla Erdoğan'ın Washington pozları arasında fark yok. İkisi de iktidarıyla muhalefetiyle aynı sınıfın, aynı sermaye düzeninin temsilcileri.

“

Ekonomik kriz artık yalnızca rakamlarda değil, halkın yaşamının her alanında kendini var ediyor. Pazar yerinde hiçbir şey alamayan emekli, ay sonunu getiremeyen işçi, geleceksizliğe mahkûm gençlik... Aslında hepsi aynı düzenin farklı yüzleri. Bu ülkeyi halk için değil, sermaye için yönetenlerin eseri. Bu sefalet sadece AKP iktidarının değil, tüm düzen siyasetinin ortak ürünüdür.

”

Gazze yerle bir edilirken Erdoğan Filistin davası nutukları attı, İsrail'le ticaretini sürdürdü. Muhalefet ise NATO'nun sessizliğini bozmamak için Filistin direnişini görmezden geldi. Ülkemiz, emperyalizmin çıkarlarına göre yeniden şekillendirilen Orta Doğu tablosunda ABD'nin piyonu olarak konumlandırıldı. Orta Doğu'daki savaşların ardındaki gerçek açık: Kapitalizm, kendi krizlerini yeni savaşlarla ötelemeye ve kendini

yeniden üretmeye çalışmaktadır. Bu düzen başta ekonomi olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında çürümüşlüğü gösteriyor. Üniversite kampüsleri kolluk kuvvetleriyle, faşist çetelerle kuşatılıyor; öğrenciler sermaye düzeninin beslediği eli palalı faşist çetelerle teslim alınmaya çalışılıyor. Liselerde iktidarın gerici politikaları hız kesmeden sürüyor; bilimin yerini dogma, sorgulamanın yerini itaat alıyor. Üniversite ve liselerde eğitim süresinin kısaltılması, gençliğin hızla mezun edilmesini ve düzenin ihtiyaç duyduğu, sorgulayan ucuz ara elemanların hızla iş gücüne dahil edilmesini amaçlıyor. Çocuk işçilerin ölüm haberleri ise artık bu ülkenin kanıksanmış bir gerçeği haline gelmiş durumda. Bu ülkede çocuklar daha yaşamı tanımadan üretim hatlarında ölüme gönderiliyor. Gençlikse borç, işsizlik ve umutsuzluk üçgenine sıkıştırılmış durumda. Bu düzende gençliğe sunulan tek şey: geleceksizlik.

Meclis'teki 'ulusal birlik' vurgusuyla verilen samimiyetsiz pozlar ise bu çürümüş düzenin devamını sağlama amacını taşıyor. İktidar ve muhalefet, farklı kutuplardaymış gibi görünürler de aynı sermaye düzeninin bekası için yan yana geliyorlar. 'Milli çıkar' diye önümüze koyulan fotoğrafların arkasında gördüğümüz şey ise halkın değil, sermayenin çıkarı. Bu sahte birlik söylemiyle; ekonomik krizin faturasını emekçilere kesmenin, yoksulluğu yönetilebilir

kılmanın zemini hazırlanıyor. Halkın sırtına yüklenen vergi artışları, düşük ücret politikaları ve güvencesiz çalışma biçimleri 'Türkiye yüzyılı' söylemleri ile meşrulaştırılıyor.

Ancak bu düzen, kendi krizleri içinde boğulurken ona karşı biriken tepkiyi de büyütüyor. Kendi geleceğine sahip çıkmak için 19 Mart'ta sokaklara dökülen üniversiteli gençlik, öğretmenlerine sahip çıkmak için mücadeleyi büyüten ve liseleri ayağa kaldıran liseli gençlik, tüm gerici-liğiyle onları yok sayan iktidara karşı direnen kadınlar ve hakları için grev yapan emekçiler bu baskı ve sömürü düzenine karşı bunun en somut örneği.

Çözüm; bu düzenin içinde, onun partilerinde, onun meclisinde değil. İktidarıyla muhalefetiyle tüm düzen siyaseti, sermayenin ve emperyalizmin çıkarlarını korumak için birleşiyor. Bu düzen yamalarla, reformlarla düzeltilemez; bu düzenin halka verebileceği tek şey daha fazla yoksulluk, daha fazla baskı ve daha fazla savaş.

Bu karanlık tablodan çıkışın tek bir yolu var: Bu sömürü ve talan düzenini kökünden yıkmak. Çünkü bu düzen, halkın değil; küçük bir azınlığın, yani sermaye sınıfının çıkarları üzerine kurulu. Onun çürümüş kurumları, partileri ve yasaları bu sömürüyü korumaktan ve sürdürmekten başka bir amaca hizmet etmiyor.

“

Kurtuluş; düzen siyasetinin sahte vaatlerinde, sandıkta sunulan sahte seçeneklerde ya da 'daha adil' bir kapitalizm yalanında değil. Kurtuluş; fabrikalarda, üniversitelerde, liselerde, mahallelerde, yaşamın her alanında bu çürümüş düzene karşı omuz omuza vermekte. Kurtuluş; emekçilerin ve gençliğin kendi örgütlü gücüne güvenmesinde, bu gücü birleşik bir iradeye dönüştürmesinde ve bu iradeyi iktidara taşımasında. Kurtuluş, sosyalizmde!

”

Çözüm, ne Washington kapılarında ne de Brüksel koridorlarında emperyalist merkezlerden icazet dlenmekte. Çözüm; NATO'dan, üslerden, tüm uluslararası sermaye anlaşmalarından ve bağımlılık ilişkilerinden kökten kopmuş, kaderini yalnızca kendi emekçi halkının belirlediği tam bağımsız bir Türkiye'de.

Çözüm, üretimin kar hırsıyla değil; toplumun gerçek ihtiyaçları için bilimsel olarak planlandığı fabrikaların, toprakların, bankaların kamunun elinde olduğu bir ekonomik düzende. Çözüm, eğitimin ve sağlığın bir ayrıcalık değil; parasız, nitelikli, bilimsel ve her yurttaş için erişilebilir temel bir hak olduğu, insanın insanı sömürmediği, kimsenin gelecek kaygısı duymadığı, gecelerinde aç yatılmadığı ve gündüzlerinde sömürülmediği bir toplumsal düzende. Bu düzenin adı: Tek ve gerçek kurtuluş

yolu olan sosyalizm. Halkın kendi kaderini eline aldığı, sömürünün ve zulmün tarihin çöp sepetine atıldığı, eşit ve özgür bir yaşamın filizlendiği yeni bir memleket için örgütlenmek ve mücadele etmek; bugünün en acil, en yakıcı görevi. Bu, yarını bekleyen pasif bir hayal değil; bugün atılması gereken somut bir adım aynı zamanda.

Kurtuluş; düzen siyasetinin sahte vaatlerinde, sandıkta sunulan sahte seçeneklerde ya da 'daha adil' bir kapitalizm yalanında değil. Kurtuluş; fabrikalarda, üniversitelerde, liselerde, mahallelerde, yaşamın her alanında bu çürümüş düzene karşı omuz omuza vermekte. Kurtuluş; emekçilerin ve gençliğin kendi örgütlü gücüne güvenmesinde, bu gücü birleşik bir iradeye dönüştürmesinde ve bu iradeyi iktidara taşımasında. Kurtuluş, sosyalizmde!

Reform Değil Eğitime Devrim Gerek!

2012 yılında AKP milletvekillerinin verdiği kanun teklifinin yürürlüğe girmesiyle birlikte Türkiye’de 12 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim sistemi değiştirilmiş, yerine 4+4+4 sistemi uygulanmaya başlanmıştı. İlkokul, ortaokul ve lise olarak yıllara bölünmüş bu yeni eğitim sistemi böylece bize eğitimde uygulanacak darbenin habercisiydi. 4 yıllık ilkokul eğitiminden sonra öğrenciler imam hatip ortaokullarına gidebilecek, yani dini eğitim daha küçük yaşta başlayabilecekti. Faaliyette olmayan imam hatip ortaokulları tekrardan devreye girdi ve öğrenciler konum, ulaşım veya aile tercihi gibi sebeplerle bu okullara zorunlu bırakıldı. Ardından, Hz.Muhammed’in hayatı ve Kur’an-ı Kerim gibi fazladan 2 seçmeli ders de müfredata girdi. Kanunda seçmeli olarak belirtilen bu dersler okullarda fiilen zorunlu olarak ders programlarında yer aldı. Ayrıca meslek liselerinin sayısı da artırıldı.

“

Eğitim süresinin kısaltılmasının toplumsal beklentilerden ziyade laik ve bilimsel eğitime vurulan yeni bir darbe olduğunu çok iyi biliyoruz. Lise eğitiminin 4 yıldan 3 yıla düşürülmesi, bizlerin daha erken çalışma yaşamına başlaması anlamına gelmektedir.

”

Yapboza dönen eğitim sistemi, 5-10 yıllık aralıklarla sınav sistemindeki değişiklikler, müfredat ve ders içeriği değişiklikleri, okulların niteliğine müdahalelerle birlikte hem okullarımız gericiliğin pençesine terk ediliyor hem de geleceğimiz yok sayılıyor. AKP iktidarının eğitime dönük müdahaleleri sonunda ÇEDES ve MESEM projeleriyle cemaat ve tarikatlara teslim edilen okullarımız, staj adı altında ‘çocuk işçiliğinin’ yasallaşması sonucunda acı gerçekler bize her şeyi anlatıyor: Yüzlerce liseli staj sömürüsüyle sermayeye ucuz iş gücü olanağı sunuyor, onlarca çalışırken iş kazası ve iş cinayetleriyle yüz yüze geliyor. Metal, tekstil, inşaat gibi ağır sanayi ve organize sanayilerde çalışan liseliler yetersiz güvenlik önlemleri neticesinde yaşamını yitirirken Milli Eğitim Bakanı, AKP ve sermaye izliyor. Son olarak Karabük Demir Çelik Fabrikası’nda (KARDEMİR) staj yapan Yağız Yıldız’ın haddehanedeki iş kazası sonucu ölümü ve sayısını bilmediğimiz sıra arkadaşlarımızın iş kazası bize acı tabloyu özetliyor. Sıra arkadaşlarımızın mecbur bırakıldıkları MESEM projesi kapsamında hem emeği sömürülüyor hem öğrenci mi işçi mi belli olmayan bir eğitim yaşamına hapsediliyor hem de ağır koşulların sonucunda kaza ve ölümlerle karşılaşılıyor. Düzenin sömürü-gericilik-cinayet kıskacında bizlerin bilimsel ve eşit eğitim hakkımız göz göre ellerimizden alınıyor!

Eğitimde niteliksiz, bilimsel içerikten uzak, gerici ve hurafelere dayalı içerik, yeteneklerimizi ölçmeyen sınav sistemi; öğrencilerin geleceğine bakarken umutsuz bir tabloyu gösterirken bir yandan da özel eğitim sektörünün, dershanelerin ve özel okulların neredeyse bizlere mecbur

bırakıldığı da apaçık ortada. Devlet okullarının bu vahim tablosu iyi eğitim almak isteyen, iyi lise ve üniversitelerde eğitim görmek isteyen bizleri dersanelere ve özel derslere mahkûm ediyor. Birçok öğrenci 2012 yılında hız kazanan eğitimde dönüşüme karşı devlet okulunda okurken aynı zamanda özel eğitim almaya mecbur kalıyor. Sürekli ismi, içeriği, yöntemi değişen sınav sisteminde ayak uydurmaya çalışan bizler dersanelere uçuk ücretler vermeye çalışıyoruz. Emekçi ailelerden gelen arkadaşlarımız kimi zaman bu ücretleri karşılamak için banka kredilerine, faizlere ve borçlanmaya başvurmak zorunda kalıyor. Karşılayamayan liseliler ise part-time işlerde çalışmak zorunda kalıyor. Okullar, eğitim kurumları olması gereken binalar artık ticarethane niteliği kazanırken bizler de öğrenci değil müşteri haline geliyoruz. Bu durumdan elbette iktidar da sermaye de memnun.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin şimdi de zorunlu eğitimin kısaltılmasına dönük adımlar olduğunu ifade ediyor. Bahananesi “toplumsal beklentiler!” Toplumda, öğrencilerde böyle bir beklenti olduğunu iddia eden Yusuf Tekin; şimdi de eğitim yılında 3+1 veya 2+2 gibi seçeneklerin olduğunu söylüyor. Eğitim süresinin kısaltılmasının toplumsal beklentilerden ziyade laik ve bilimsel eğitime vurulan yeni bir darbe olduğunu çok iyi biliyoruz. Lise eğitiminin 4 yıldan 3 yıla düşürülmesi, bizlerin daha erken çalışma yaşamına başlaması anlamına gelmektedir. Ülkemizdeki ağır ekonomik kriz emekçileri daha da yoksullaştırırken liselileri de kendi parasını kazanmaya, çocuk işçiliği itiyor.

Çocuk işçiliğin yasak olduğu ülkemizde meslek liselilerin MESEM uygulamalarıyla pek çok sektörde zorunlu staj yapması gerekiyor. Ancak 'harçlık' sayılabilecek ücretlere sermayeye en ucuz işçiliğin yolu açılıyor. Kanunen yasak olan, fiilen hem de iktidar eliyle apaçık uygulamaya sokuluyor. MESEM projesi ile erken yaşta iş yerlerinde, fabrikalarda çalıştırdıkları liselileri 'meslek öğrenmesi' bahanesiyle aslında sistemin parçası haline getiriyorlar. Liseden mezun olur olmaz bizlerden beklentileri ise açıklık sınırı altında rakamlara yine bu iş yerlerinde çalışmak!

eğitim başlığı bile tartışmaya açılan ülkemizde kız çocuklarının başka sorunlarını çözmek niyeti olmayan Bakan, şimdi de tüm bunların önünü açmak için adeta mücadele ediyor. Erken yaşta evlilikler, eğitimden yoksun bırakma, kız öğrencileri tarihatların eline teslim etmektir. Erken yaşta evlilikler, onlara nasıl davranacağını bilemediğimiz 'eşlerine' kız çocuklarını teslim etmektir. Erken yaşta evlilikler; şiddetin, ev içi sömürünün, erken yaşta yapılan doğumların, cinsel istismarın önünü açmaktadır. Yeni sistem, eğitim yılını düşürürken aynı zamanda kız çocuklarının evlilik

yapılan değişiklikler neticesinde paralı eğitimlere ve dershanelere mecbur bırakılan öğrenciler şimdi de zorunlu eğitimin kısılmasıyla yeni sisteme adapte olmak zorunda bırakılacak. Eğitim hakkımız iktidarın oyuncağı haline gelemez!

Tüm bu sömürü ve gericilik kısıcında liseliler; özel okullardan staj yalanına, zorla evlendirmeden eğitim hakkının elinden alınmasına kadar pek çok başlıkta kuşatılmak isteniyor. Ülkemizde devrimci, aydınlanmacı, ilerici birikimiyle bu adımlara karşı çoğu zaman susmamış, ses çıkarmış gençliğin yine sesini yükselteceğini ve mücadele edeceğini çok iyi biliyoruz. Tarihatları ve cemaatleri okullarımızdan kovacak; yeni dayatmalara, 3+1/ 2+2 denilen eğitime, yeni darbeye geçit vermeyeceğiz. Okullarımızı ve geleceğimizi gericiliğin ve sermayenin darbelerinden kurtaracak olan yine bizleriz. 19 Mart ve sonrasında AKP iktidarının hukuksuz ve adaletsiz adımlarına karşı sokakları ve meydanları dolduran gençler bizdik ve ülkemize sahip çıktığımızı bu yıl bir kez daha gösterdik. Çok iyi biliyoruz ki en büyük korkuları, itiraz parmağını indirmeyen bu ülkenin aydınlık yarını olan gençler. Geleceğimizi, ülkemizi, eğitim hakkımızı bir avuç patrona, AKP iktidarına, Bakan Yusuf Tekin'e yedirmeyiz! Sosyalist Liseliler, buldukları her okulda bizlere dayatılan gerici, piyasacı, paralı eğitime karşı laiklik, eşit ve parasız eğitimi savunmaya devam edecek!

“

Geleceğimizi, ülkemizi, eğitim hakkımızı bir avuç patrona, AKP iktidarına, Bakan Yusuf Tekin'e yedirmeyiz!

”

Eğitim süresinin kısılması kız öğrencilerin eğitime katılımına da engeldir. Gericiliğin pençesinde, eğitime erişimde hali hazırda toplumsal başlıklardan dolayı zorluk çeken kız öğrenciler için bir de zorunlu eğitim süresi kısılsa çocuk yaşta evliliğin kapısı da aralanmış olacak. Zaten tarihat ve cemaatlerin, dini referansların normlarına mahkum edilen kız öğrencilerin eğitimi bu yeni değişiklikle birlikte daha da zorlaşacak. Müftüler, imamlar, 'hocalar' tarafından kız çocuğu evlilikleri güzellenen, kızlarımızı üniversiteye göndermeyin diye öğüt verilen, karma

ve zorla evliliklerinin de yaşını düşürmektedir. Fıtrat, kader anlayışı bizleri daha küçük yaşta gericilikle tanıştırtıyor.

Okullarımızın fiziki koşullarından niteliğine, sınav sisteminin denge-sizliğinden eğitimde fırsat eşitliğine, karma eğitimin uygulanmasından müfredatımızın bilim dışı, akıl dışı, laiklik karşıtı içeriğine, sömürünün ve piyasanın okullarımıza girişine kadar sayabileceğimiz pek çok sorunumuz varken Yusuf Tekin ve AKP iktidarı hâlâ neyin derdinde? Geçmişte sistemde ve sınavlarda

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE GÜNÜ VE MİRABAL KARDEŞLERİN MÜCADELE MİRASI

AKP'nin ilan ettiği "Aile yılı"nda her gün yeni bir katliam haberiyle karşılaşıyoruz. Düzenin "mutlu aile" tablosunu olay mahalline dönüştürdüğü bir dönemden geçiyoruz. AKP'nin "aile yılı"nın başlangıcından bu yana yaklaşık 290 kadın öldürüldü. 2021'de İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinden bu yana katlanarak artan kadın cinayetleri artık normalleştirilen haber niteliğine gelmiştir. AKP'nin politikalarından aldıkları güç ile her geçen gün katledilen kadınların sayısı artmaktadır. Kadınları kamusal alanlardan soyutlamaya çalışan iktidar ise kadınlara yalnızca aile ve ev yaşamıyla sınırlandırılmış bir rol çizmek istiyor. Ürettiği söylem ve politikalarıyla kadınların hayatlarına yönelik müdahalelerde bulunuyor, bunlarla kadının nasıl doğum yapacağından, kaç çocuk doğuracağına, eşine nasıl hizmet edeceğine, çalışıp çalışmayacağına, hangi meslekleri seçmesinin daha uygun olacağına ve daha birçok şeye söz söylüyor. "Kadın dediğin..." ile başlayıp yıllardır kadınları bu düzen içerisinde ya köle ya anne ya da eş olarak gören ifadelerle devam eden bu cümleler, kadınlar üzerindeki tahakkümü her geçen gün daha da görünür kılıyor. Kız çocuklarının okumasından, oyununa, oturup kalkmasına ve hayallerine kadar her alanda bir duvar örüyor. Kadınları iş yaşamından kopararak yoksulluğa sürüklüyor, düşük ücretlere mahkum ediyor, gericilik eliyle fetvalar yayınlayarak evin yolunu gösteriyor. Bu düzen saldırılarını dört koldan sürdürüyor. Emine Erdoğanlar, Sabancılar, Koçlar, Özlem Zenginler kadınların hayatını karanlığa mahkum ederken, kadınlar yine kadın patronlar sömürlürken, iş cinayetlerine kurban giderken; emekçi kadınlara ise bu karanlıktan kurtulmak için tek seçenek olarak birleşmek, güçlenmek ve emeğin, eşitliğin, özgürlüğün mücadelesini yükseltmek kalıyor.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele günü, her gün bir kadın cinayeti haberi aldığımız ülkemizde anlamını daha da güçlendiriyor. Kadınlar yolda, iş yerlerinde, evde, okulda şiddetin, zorbalığın, istis-

marın hedefi oluyor. 25 Kasımlar ise tam da bu karanlığa meydan okuyan kadınların, Mirabal kardeşlerin mirası olarak önümüzde duruyor.

Patria, Minerva ve Maria, Dominik Cumhuriyeti'nde Rafael Trujillo'nun faşist diktatörlüğüne karşı mücadele eden üç kız kardeşti. Eşit ve özgür bir ülkede yaşayabilmek için birlikte mücadele etmek gerektiğini biliyorlardı. Diktatörlüğe karşı Clandestine Hareketi ile yürüttükleri mücadele hem toplumda karşılık buluyor hem de dikta rejimini rahatsız ediyordu. Bu rahatsızlık, Trujillo tarafından, "Ülkenin en büyük iki sorunu kilise ve Mirabal kardeşler!" ifadesiyle de ortaya konmuştu. Rejimin kendi kitlesinin hedefi haline getirdiği üç kız kardeşe önce ev hapsi verildi, sonra da dışarı çıkmak için izinli oldukları bir günde pusuya düşürüldüler; tecavüze uğradılar ve dövülerek öldürüldüler. Yandaş yayın organlarıysa bunu trafik kazası olarak lanse etti ancak gerçeğin öyle olmadığı açıklı. Mirabal Kardeşlerin ölümü ülkede dikta rejimine karşı tepkileri arttırırken, çok geçmeden birçok sebeple beraber yıkılışını da getirdi. Onlar göremese de mücadeleye olan katkıları oldukça büyüktü. Mirabal Kardeşlerden Maria'nın, "Belki de bize en yakın şey ölüm fakat bu beni korkutmuyor, haklı olan her şey için savaşımaya devam edeceğiz!" sözleri ise mücadeleye olan inançlarını gösteriyordu.

BM Genel Kurulu 1999'da 25 Kasım'ı "Kadına Yönelik Şiddete Karşı

Mücadele Günü" olarak kabul etti. Buna karşın BM'nin bu mücadele için tek yaptığı diğer düzen araçlarının da yaptığı gibi göstermelik birkaç etkinlikten başka bir şey değildir. Bu mücadele sadece bir güne has olan şovlardan ibaret olmamalıdır. Normalleştirmeye çalışılan taciz, tecavüz, şiddet olayları; emekçi kadınlara uygulanan eşit olmayan, güvencesiz çalışma ortamı, ne bu düzenden ne de gerici AKP iktidarının politikalarından bağımsız düşünülemez. Düzen partilerinin sokakta kadınlara çiçek dağıtması, emeği sömürülen kadınların olduğu patronların, günün anlam ve önemine yönelik sosyal medya platformlarında açıklamalar paylaşması bu mücadelenin bir parçası dahi olamaz. Bu yapılan şovlar kadın katliamlarını durdurmuyor.

Kadınların çıkarına olan ise başta İstanbul Sözleşmesinin yürürlüğe girmesi olmak üzere politikaların kadınlar lehine iyileştirilip, uygulanmalıdır. Kadınların ayrı ayrı ses çıkarması bu düzen içinde geçici çözümler bulmuştur. Örgütlülüğümüzden gelen güçle birlikte sesimizi ve mücadeleyi daha da yükselteceğiz. 25 Kasım bir anma günü değil, geriye dönüp bakınca, her 25 Kasım mücadelenin daha da yükseldiği, güçlendiği gün olmalıdır. 25 Kasımlar bizler için, şiddetin, sömürünün, gericiliğin ortadan kalktığı; eşit, özgür, laik bir ülke için birliğin ve dayanışmanın yükseldiği günler olarak durmaktadır. Kadın düşmanlarına karşı, gücümüz birliğimizden gelir!

Kavgaya Adanmış Bir Hayat: Yakov Sverdlov

Tarih sahnesinde bazı isimler vardır ki, sadece yaptıklarıyla değil; aynı zamanda “nasıl yaşadıklarıyla” da birer sembole dönüşürler. Yakov Mihailoviç Sverdlov, bu isimlerin en çarpıcı örneklerinden bir tanesidir. Arkadaşı ve mücadele yoldaşı Lenin’in, onun için “profesyonel devrimci tipinin en karakteristik örneği” demesi boşuna değildir. Henüz daha 33 yaşındayken hayata veda eden Sverdlov’un kısa yaşamı, sosyalizme inanan bir insanın nasıl olması gerektiğine dair bize neler anlatıyor?

Her şeyden önce sıra arkadaşımız Sverdlov -sıra arkadaşımız diyorum çünkü o da mücadeleye bizim gibi lise yıllarında başladı- bitmeyen bir öğrenme tutkusuna, sarsılmaz bir iradeye ve kararlılığa sahipti. Henüz 16 yaşındayken, lisede “yasaklı kitapları okuduğu” gerekçesiyle okuldan atıldı. Bu olay, onun için bir son değil; bir başlangıç olacaktı. Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi’ne katılarak mücadelesine başladı. Sverdlov, hayatı boyunca teorik bilgiyi önemsendi. Buna paralel olarak sürekli okur, uzun uzun notlar ve özetler çıkarırdı. Defalarca girdiği Çarlık hapisanelerini birer “parti üniversitesi” olarak görürdü. Burada sadece direnmekle kalmadı, aynı zamanda kendini geliştirdi; Marx’ın eserlerini orijinal dilinden okuyabilmek için Almanca ve İngilizce öğrendi.

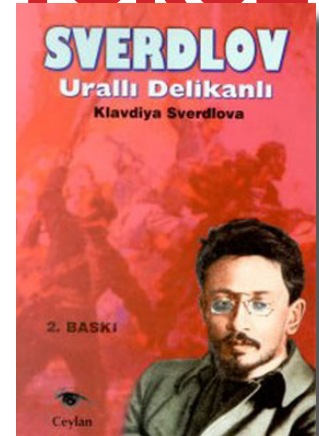
Sverdlov’u “karakteristik bir devrimci” yapan şey, edindiği bilgileri bir kütüphane rafında tozlanmaya terk etmemesiydi. Onun felsefesi netti: “Kitabı yaşamla sınıyorum, yaşamı da kitapla...” Öğrendiklerini doğrudan hayatın içine, fabrika işçilerinin arasına taşıdı. Kostroma’nın tekstil atölyelerinden Ural’ın sanayi merkezlerine kadar her yerde, kitleleri örgütlemek için pratik çalışmalar yürüttü. O, ne sadece bir mücadeleci ne de sadece bir entelektüeldi; ikisinin vücut bulmuş haliydi.

Sverdlov’un hayatı, aynı zamanda inanılmaz bir direniş ve çözüm üretme öyküsüdür. 25 yaşına geldiğinde yedi kez tutuklanmıştı. Ömrünün önemli bir kısmını hapiste ve sürgünde geçirdi. Sibiry’a’daki dondurucu Truhansk bölgesine sürgün edildiğinde bile pes etmedi, defalarca kaçma girişiminde bulundu. Onun için “koşullar uygun değil” diye bir bahane yoktu. 1917’de Bolşeviklerin gazetesi Pravda yasaklandığında, herkesin karamsarlığa kapıldığı anda Sverdlov, derhal Raboçi i Soldat (İşçi ve Asker) adında yeni bir gazete örgütleyerek yayının devamlılığını sağladı. O, bir “örgütçü”ydü; yani imkansız görünen yerde olanak yaratan kişiydi.

Belki de en önemlisi, Sverdlov’un kimliği idi. Kendisine bir unvan aramadı. Kurucu Meclis listesine mesleğini tek bir ifadeyle yazdırdı: “Parti

işçisi” Bu, onun için en büyük onurdu. Bireysel bir kahraman olmaya çalışmadı, kolektif bir mücadelenin “eşsiz bir dişlisi” olmayı seçti. Bu yüzden 1919’da öldüğünde, geride hiçbir kişisel servet bırakmadı; üzerinde sadece yıllar önce hediye edilmiş bir palto vardı. Sverdlov’un hayatı, bir davaya inanan insanın nasıl olması gerektiğini bize gösteren pusula gibidir: Okumaya, araştırmaya doyumsuz bir öğrenci, pratik bir örgütçü, yılmaz bir militan ve her şeyden önce kavgasına kişisel çıkarlarından arınarak adanmış bir “işçi”.

ÖNERİYORUZ

EKİM DEVRİMİ:

19. yüzyıl burjuva devrimlerinin ve büyük altüst oluşların; 20. yüzyıl ise eşitlik ve özgürlük arayışının ete kemiğe büründüğü önemli tarihsel kesitlere sahne olmuştur. Fransız Devrimi ve 72 günlük Paris Komünü tecrübelerinin ardından, monarşiler yani “eski rejimler”, tarihin ilerleyişinin ve toplumsal mücadelelerin önünde duramıyor, yıkılma süreçleri hız kazanıyordu. Bu ilerleyiş, yalnızca rejimsel düzeyde basit bir değişimler olarak kalmıyor, halkarı yeni bir toplumsal düzen arayışını da ifade edecek şekilde değişim süreçlerini ifade ediyordu. Burjuva Devrimleri Çağı, geride kalırken ve emperyalizm tarih sahnesindeki yerini alırken; dünyada halklar ve emekçi sınıflar için de yeni bir dönemin kapıları aralanıyordu. Yeni döneme damga vuransa, Büyük Ekim Devrimi oldu. Bu dönemi ve kazanımlarını daha iyi anlayabilmek için 1.Dünya Savaşı'nı hatırlamak faydalı olacaktır. 1914'te dünyanın çok büyük bir kısmında özellikle İngiltere, Fransa gibi Avrupalı emperyalist devletlerin, hegemonyası söz konusuydu. Tam da bu noktada yalnızca “toprakların” değil, kaynakların, sermayenin, pazar alanlarının ve sömürgelerin paylaşılmasındaki mevcut çekişmeler, keskinleşiyordu. İngiltere ve emperyalist sistemde güç kazanmak isteyen Almanya'nın başını çektiği iki karşıt blok arasındaki bu çekişmeler; Avusturya prensine yapılan suikast bahane edilerek bir paylaşım savaşının patlak vermesiyle sonuçlandı. Bu düzenin kaynak

arayışları ve kar hırsıyla bezenmiş kendi krizini kanla çözmeye çalışması sonucu yaklaşık 19 milyon insan hayatını kaybetti.

Çarlık Rusya'nın savaşa giriş nedeni Osmanlı devletiyle benzerlik gösteriyordu. İmparatorluğun eski günlerine dönmesi umuduyla girilen savaş, Almanlara karşı alınan büyük yenilgiler sonucu bir hayli kötü gidiyordu. Çarlık'ın savaşın bir çıktısı olarak halkın sırtına yüklediği ağır vergiler halkın belini bükmüş ve azınlık halklar için açtığı tarih öncesi halklar hapishanesi 1905 Kanlı Pazarı'nda olduğu gibi Çarlık'ın daha büyük tepkilerle karşılaşmasına sebep olmuştu. Sosyalistlerin örgütlediği büyük grevler ve askerlerin cepheyi terk edişi 1917'de Rusya'da işçiler Lenin önderliğinde tarih öncesinden kalma çarlık rejimini ve onun köhnemiş düzenini tarihe gömdü.

Devrimden sonra Kerenski başkanlığında bir geçici hükümet kuruldu fakat halkın güçlü iradesinin, barış ve ekmek istemiyle Çarı tahttan indirişine rağmen bu hükümet savaşa devam kararı aldı. Oluşan bu çelişki de halkın barış istemine kulak veren ve onların sesini yükselten en büyük güç Bolşevikler oldu. Bu durum daha öncesinde ayrılıp tekrar birleşmiş Bolşevikler ve Menşevikleri bir daha birleşmemek üzere ayırdı. Bolşevikler harici bütün sol partiler, gruplar öncelikli olarak hükümeti destekleyerek savaş kazanıldıktan veya

savunulduktan sonra devrim yapılmasını savunurken Bolşevikler çizgisinden hiçbir zaman şaşmadı. Başkent St.Petersburg'da bu tartışmalar sürerken geçici hükümet savaşa devam etmekle kalmadı, alınabilecek en kötü kararlardan birini alarak ve askerlere taarruz emri vererek hem çok büyük bir yenilgiye hem de çok sayıda kayba neden oldu. Bu trajedi sonrasında ise bütün umutsuzluklara, imkansızlıklara rağmen halkın ekmek ve barış talebini örgütleyen Bolşevikler; 1920 yılında Büyük Ekim Devrimi'ni bütün insanlığa armağan ettiler.

Ekim Devrimi sonrasında kurulan Sovyetler Birliği devrimden önce Lenin'in sözünü verdiği gibi savaştan çekildi. Bolşevikler, Çarlık Rusya'nın ve emperyalist devletlerin halktan gizli yaptığı tüm anlaşmaları ifşa ederek 1. Dünya Savaşı'nın kaderini değiştirmiş oldu. Aslında savaşın kaderi, Sovyetler Birliği'nin varlığının dünyada değiştirdiği onca şeyden sadece biriydi. Savaş bittikten sonra ise dünyada örneği daha önce sadece 72 günlük Paris Komünü olan Sosyalist iktidarın nasıl bir gidişat izleyeceği büyük merak unsuruydu fakat bu merak bulutu sadece birkaç yılda dağılmış ve Çarlık iktidarından çözülmesi mümkün görünmeyen krizler birer birer aşılmaya, yeni düzenin temelleri atılmaya başlanmıştı. Çözülen meselelerden en önemlisi, büyük yoksulluğun giderilmesi olmuş, halkın gıdaya ulaşımı bir hayli kolaylaşmıştı. İşçilerin

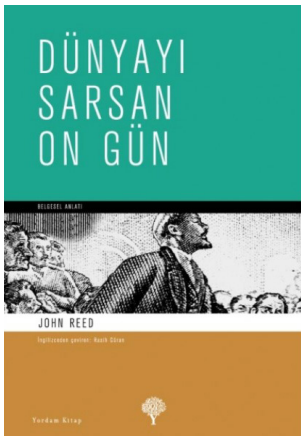
BUZ KIRILDI, YOL AÇILDI!

8 saat çalışma talebi Sovyetlerde karşılık bulmuş ve insan onuruna yakışır iş şartlarının yanında ücretsiz izinler ve tatil hakları tanınmış, Sovyetler Birliği insanların insanca yaşadığı bir ülke olmuştur.

2.Dünya Savaşı'nda Stalin önderliğinde faşizmi tarihin çöplüğüne yollayan Sovyetlerin, savaştan sonra bilimi esas alan yapısı nedeniyle düzenlediği uzay çalışmaları, gençliğinde bir fabrika işçisi olan Yuri Gagarin'in uzaya çıkan ilk insan olmasına vesile olmuştur. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra insanlığın yüzyıllardır kavuşmak istediği eşitlik ve özgürlüğün vücut bulduğu Sovyetler Birliği, dünya haritasını kanlı elleriyle çizen, çıkarları çatıştığında milyonlarca insanı gözünü kırpmadan

ölüme götüren emperyalizmin karşısında tüm dünya halklarının, emekçilerinin eşitlik istemine yanıt veren bir taraf oldu. Bunun en net örneklerini çeşitli ülkelerde yükselen sosyalizm arayışlarıyla görebilmekteyiz. İnsanca yaşamak isteyenler; kan emici politikalarını uygulamak isteyen, emperyalizmle iş birliği içerisindeki birçok devlet tarafından tehdit olarak görülmüş Türkiye dahil bazı ülkelerde darbeler gerçekleştirilmiştir. Sovyetler'in çözülüşünden sonra ise dünya, emperyalizmin rahatça cirit atabileceği bir alan olmuş özellikle günümüzde bizleri yakından ilgilendiren ve etkileyen Orta Doğu'da bitmek bilmeyen savaşlar, dünyanın her yerinde çeşitli emperyalist müdahaleler baş göstermiştir. Sovyetler Birliği'nin

çözülmesi ve iki kutuplu dünyanın sona ermesi ile birlikte emperyalist güçler tek kutuplu dünya düzenini kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirmeye başlamıştır. Bu süreçte ABD, Orta Doğu başta olmak üzere birçok bölgeye doğrudan müdahale ederek kendi çıkarlarını dayatmıştır. Bu durum bizlere yeni Ekim Devrimleri'nin gerekliliğini ve bu köhne düzenin ömrünü yitirdiğini net bir şekilde göstermiştir. Bizlerin yolunu bugün hâlâ aydınlatan ve aydınlatmaya devam edecek olan Büyük Ekim Devrimi'yle birlikte buz kırılmış, yol açılmıştır! Çözülüşünün üzerinden 34 yıl geçmişken Sovyetler Birliği, biz daha iyisini kurana dek insanlığın en ileri aşaması olarak hâlâ sınıfının tarihinde ve mücadelesinde yerini alıyor.

“

Dünyayı Sarsan On Gün

Umutlu bir anlatıdır Dünyayı Sarsan On Gün. Delik ayaklabılar içinde üşüyen ayakların umudu, isten kararmış izbelerin kararlılığı, aç midelerin cesareti üzerinedir. İşçi sınıfı tarih sahnesine bir kez daha çıkar: Ancak bu kez muzaffer özne olarak...

Sağın Filistin Davası: Hamaset ve Ticaret

Siyasal İslamcılar, ülkemizde Filistin davasını en çok sahiplenen kesim kendileriymiş gibi davranıyor; gericiliklerine ve sahtekarlıklarına en çok da Filistin davasını paravan ediyorlar. Hatta AKP'nin söylemlerinde Filistin halkı, "din kardeşi" gibi ifadelerle anılıyor; İsrail ise genellikle "soykırımçı" gibi tanımlamalarla hedef alınıyor. Ancak bu söylemlerin arka planına bakıldığında AKP'nin Filistin meselesine yaklaşımında çelişki ve ikiyüzlülük vardır. Filistin davası, AKP için sadece dış politika meselesi değil; aynı zamanda iç politikada halkı konsolide etmenin aracıdır. Seçim dönemlerinde, dış politikada yaşanan kriz anlarında Filistin gündemi aniden yükseltilir; mitingler düzenlenir, meydanlarda Filistin bayrakları dalgalandırılır. Bu hamasi dil, toplumun geniş kesimlerinde karşılık bulsa da aynı dönemde İsrail ile artan ticaret hacmi, yapılan diplomatik görüşmeler ve iş birlikleri bu söylemlerin samimiyetini sorgulatıyor.

İktidara AKP geldiğinden bugüne Türkiye'nin İsrail ile olan ticari ve diplomatik ilişkilerinde artış

yaşandı. Üstelik bu artış, İsrail'in Gazze'ye yönelik en sert saldırılarını gerçekleştirdiği yıllarda da devam etti. Türkiye'de gıda, tekstil, enerji, kablo, inşaat, demir-çelik, radar cihazları, silah parçaları, ham benzin sektöründe İsrail ile ticaret yapan TÜSİAD, MÜSİAD patron örgütleri başta olmak üzere SOCAR gibi şirketler soykırımın destekçisi olmuş, kameralara "İsrail ile ticaret bitirilmelidir." diyen AKP yandaşları ortaya çıkarılan ticaret verilerine ise üç maymunu oynamaktadır.

AKP iktidarı, Filistin üzerinden ABD'ye karşı da mesajlar verirken ABD ile olan ekonomik, askeri ve stratejik ilişkilerini hiçbir zaman riske atmamıştır. Örneğin, İsrail'in Gazze'ye ağır saldırılar düzenlediği dönemlerde Türkiye, NATO yükümlülükleri kapsamında da ABD ile iş birliğini sürdürmüş; İsrail ile dolaylı temas kanallarını açık tutmuştur. Bu da Filistin davası söz konusu olduğunda sergilenen tavrın genellikle kamuoyuna dönük bir gösteri haline geldiğini ortaya koyar. Türkiye'de her Gazze saldırısında yükselen öfke kısa sürede unutuluyor çünkü bu öfkenin arkasında tutarlı

ve etkili bir strateji değil, popülist bir ajanda yer alıyor. Filistin davası, hakikaten bir "kardeşlik" ve "adalet" meselesiye bunun gereği sadece meydanlarda şeriat ve hilafet sloganları atmak değil, tutarlı ve ilkesel bir duruş sergilemektir. Ancak AKP'nin bugüne kadar ortaya koyduğu pratikler; bu ilkeselliğin yerini çoğunlukla ikiyüzlü söylemlere ve patronların çıkar ilişkilerine bıraktığını açıkça göstermektedir. Filistin halkının yaşadığı soykırım, çoğu zaman AKP-CHP miting konuşmalarının dramatik fonuna dönüşüyor ve kimi gösterilerde şeriat sloganları atılıp tekbir getiriliyor.

Filistin davası, iktidarların meydan nutuklarına, sağcılara ya da kirli çıkar ilişkilerine terk edilemeyecek bir mücadeledir. Bu dava, patronların karı ve NATO'nun hegemonyası için değil, özgürlük, adalet ve halkların kardeşliği için vardır. Filistin, sahte sloganlarla, gösterişlerle değil, tutarlı direnişle, dayanışmayla ve gerçek bir anti-emperyalist iradeyle savunulur.

DENİZLERİN YOLUNDA, FİLİSTİN'İN YANINDA!

14 Mayıs 1948 “Felaket Günü” işgalci İsrail, Filistin toprakları üzerinden egemenlik iddia etmiş, Kudüs’ü başkenti ilan etmiş ve Orta Doğu’yu yeniden şekillendirmek isteyen emperyalizmin desteğiyle kendine uluslararası arenada yer bulmuş, BM’ye kabul edilmişti. O yıl İsrail’in kurulmasıyla birlikte yüz binlerce Filistinli, göç etmek zorunda kaldı. Bu olay yalnızca bir kitlesel göç ya da savaş değil; aynı zamanda bir halkın tarihsel hafızasının, topraklarının ve kimliğinin sistematik olarak emperyalist güçler tarafından yok edilmesiydi. Altı Gün Savaşı ile İsrail, Filistin’i işgal ederek topraklarını genişletti. Bu işgaller karşısında Filistin halkı Birinci İntifada ile direnişe geçti. Ancak gelinen noktada emperyalist güçleri de arkasına alan İsrail’in insanlık dışı saldırıları, yine emperyalist güçlerin elbirliğiyle Orta Doğu’daki direniş eksenini zayıflatma ve işbirlikçi hükümetleri yerleştirme hameleleriyle ya da Oslo gibi sözde “müzakarelerle” Filistin halkının direnişi sistematik olarak zayıflatılmaya çalışıldı. Bugünün ışığında Filistin’e bakarken, Filistinlilerin işgale ve müdahalelere karşı uzun bir direniş geleneği olduğunu ve Filistin Direnişi’nin on yıllardır insanlığın vicdanı olduğunu tekrar hatırlamalıyız.

Birinci İntifada 8 Aralık 1987’de başladı ve neredeyse altı yıl sürdü. Gazze’de, Batı Şeria’da ve İsrail’in içinde neredeyse her Filistinli aileyi kapsayan, emperyalizm ve siyonizme kar-

“

Bugünden geriye bakıldığında 68 kuşağının Filistin direnişine verdiği destek, önemli bir tarihsel dayanışma taşırken filistin davasının sol tarafından nasıl sahiplenildiğini de gösterir.

şı Filistin halkını birleştiren büyük bir ayaklanmaydı. Büyük ayaklanma, İsraili bir şoförün Filistinlileri öldürmesiyle başladı. Öldürülenlerden üçü Gazze’deki mülteci kampındandı. Ayaklanma burada kök saldı ve önce Gazze’ye sonra da Batı Şeria’ya yayılmaya başladı. İsyandan sadece iki gün sonra protestolar ve eylemler Gazze’yi fiilen kapatmıştı. Aşırı düzeydeki şiddet bu direnişi bastırdı. Filistinliler için bu dönem başlı başına bir İntifada’ydı ve geçen her yıl mücadeleyi daha da büyütecekleri bir tarihe dönüştü, hiç unutulmadı.

Başta kısaca ifade etmeye çalıştığımız koşullar altında ortaya çıkan ve İntifada döneminde de faaliyetlerini sürdüren Filistin halkının devrimci örgütlenmeleri, Orta Doğu’da ve uluslararası alanda anti-emperyalist birer sembol ve güç haline gelmişti. Türkiye’de 68 kuşağı da, bir yandan Batı kapitalizmine ve NATO’nun bölgedeki etkisine karşı çıkarken diğer yandan sosyalist dünyanın özellikle Sovyetler Birliği’nin anti-emperyalist duruşundan besleniyordu. 1969 yılından itibaren birçok devrimci, Filistin’e giderek kamplarda eğitim aldı, dayanışmasını ülke topraklarını aşarak, hem fikirleri hem de eylemleriyle gösterdi.

Üniversitelerde “Filistin Halkı Yalnız Değildir” ve “Kahrolsun Emperyalizm” sloganlarıyla yürüyüşler düzenlendi. Bu süreç, Türkiye’deki gençlik hareketinin enternasyonalist bir bilinç kazanmasını sağladı. Türkiye’ye döndüklerinde yalnızca birer öğrenci değil, devrimci birer öncü oldular. Bugünden geriye bakıldığında 68 kuşağının Filistin Direnişi’ne verdiği destek, önemli bir tarihsel dayanışma taşırken Filistin Davası’nın sol tarafından nasıl sahiplenildiğini de gösterir. Onların bıraktığı miras, Türkiye’nin devrimci tarihinde ve Filistin halkının hafızasında “enternasyonal dayanışmanın onurlu sayfası” olarak yaşamaya devam etmektedir.

Son kertede Filistin halkının kurtuluşu ABD, İsrail veya onların Siyasal İslamcı iş birlikçilerinin dayattığı “çözüm” planlarıyla değil; ancak işgalin tamamen sona ermesi, mültecilerin koşulsuz geri dönüş hakkının tanınması ve bağımsız, egemen bir Filistin devletinin kurulması ile mümkündür. Bu hedefe giden yol, Filistin halkının mücadelesinden, dayanışmadan ve emperyalist kapitalist düzene karşı mücadeleden geçmektedir. Bu anlamıyla Filistin Davası, insanlığın ortak davası olmak zorundadır.

Kapitalizmin Ritmi: Müziğin Metalaşma Süreci

Müzik tarih boyunca yalnızca bir eğlence aracı olmamış aynı zamanda toplumun duygularını, mücadelelerini ve dayanışmasını ifade eden güçlü bir araç olmuştur. Ancak kapitalist üretim ilişkilerinin hâkimiyetiyle birlikte müzik de bir meta hâline gelmiş ve sanatçının yaratıcı emeği sermayenin kontrolüne girmiştir. Bugün dinleyici, bir eserin ardındaki emeğe değil, yalnızca pazarlanan ürünün tüketimine odaklanmakta; sanatçı ise özgün yaratısını değil, piyasaya uygun ürünleri üretmeye yönelmektedir. Bu durum, müziği hem üretici hem de dinleyici açısından yabancılaştırmış ve kültürel ifade alanını sermayenin hizmetine sunmuştur. Müziğin endüstrileşmesi yalnızca ekonomik bir olgu değil, aynı zamanda ideolojik bir süreçtir.

Günümüzde müzik üretimi büyük şirketler ve streaming platformları tarafından kontrol edilmektedir. Spotify, YouTube ve plak şirketleri, hangi müziğin öne çıkacağını belirleyerek sanatçıları piyasa taleplerine göre üretim yapmaya zorlamaktadır. TikTok'ta viral olmuş kısa klipler üzerinden popülerlik kazanmak, şarkı yapım sürecini hızlandırırken yaratıcı derinliği sınırlamakta; dinleyiciye sunulan yalnızca 15 saniyelik kesitler için müzik yapılmaktadır. Bu, kapitalist artı değer sömürsünün kültür alanına yansımalarının somut bir örneğidir. Sanatçının emeği özgünlüğünden koparılıp sermaye-

nin kâr mantığına tabi kılınmaktadır. Dinleyici de pasif bir konuma düşmekte ve piyasanın dayattığı kültürel normları içselleştirmeye yönlendirilmektedir. Popüler müzik, artık sadece estetik bir deneyim değil, toplumsal değerleri ve sınıfsal ilişkileri yeniden üreten ideolojik bir araç hâline gelmiştir.

eğlence aracı olmaktan çıkmakta; toplumsal değerleri, statüyü ve tüketim alışkanlıklarını yeniden üretmeye hizmet eden ideolojik bir işlev üstlenmektedir.

Müziğin endüstrileşmesi sadece ekonomik değil, ideolojik bir tahakküm aracıdır. Sanatçının emeği sermayenin

“

Müziğin endüstrileşmesi sadece ekonomik değil, ideolojik bir tahakküm aracıdır. Sanatçının emeği sermayenin kontrolüne girmiş, dinleyici pasifleştirilmiştir.

”

Horkheimer'in kültür endüstrisi eleştirisi, müziğin nasıl standartlaştırıldığını ve sermaye tarafından kontrol edildiğini anlamak için yol göstericidir. Popüler müzik, özgün yaratıcı ifade yerine tekrar eden klipler ve formüller üzerine inşa edilmekte, dinleyici ise pasifleştirilmektedir. Beğeniler ve kültürel tercihler piyasa tarafından şekillendirilmekte; bireyler kendi estetik deneyimlerini değil, sermayenin dayattığı kültürel normları tüketmektedir. Örneğin, Spotify ve YouTube algoritmaları belirli tarzları öne çıkarmakta, alternatif müzikleri göz ardı etmektedir. Böylece müzik, yalnızca

kontrolüne girmiş, dinleyici pasifleştirilmiştir. Ancak müziğin özgürleşmesi mümkündür, üretim araçlarının toplumun eline geçmesi ve alternatif üretim biçimlerinin yaygınlaşmasıyla sanat tekrar halkın sesi olabilir. Kolektif müzik üretimleri ve bağımsız platformlar, kapitalizmin kültürel tahakkümüne karşı çıkış noktaları sunar. Bağımsız plak şirketleri, sanatçıların doğrudan dinleyiciyle buluşmasına imkân tanımakta ve yaratıcı özgürlüğü desteklemektedir. Fakat bu piyasada hayatta kalmaları zordur. Bu nedenle, müziğin endüstrileşmesine karşı mücadele, estetik bir tercih değil; sınıfsal ve politik bir zorunluluktur.

Kadınlar Koğuşundan Bir Yazar: Sevgi Soysal

Sevgi Soysal, 12 Mart dönemiyle eşleşmiş bir yazardır. Yazdığı eserler ve savunduğu fikirlerle Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri oldu. Yaşamı boyunca yazarlığın yanı sıra gazetecilik ve çevirmenlik de yaptı. Eserlerinde, yaşadığı dönemin siyasi ve toplumsal olaylarını yansıttı. Romanlarında halkın siyasi ve toplumsal alandaki konumunu, emekçilerin ve kadınların hayatla mücadelesini işledi. Kırk yıllık kısa ömründe bir yandan edebiyat ödülleri kazanırken diğer yandan eserleri yasaklandı. Ancak hiçbir zaman yazmaktan vazgeçmedi.

Davalarla ve sürgünlerle geçen yıllar, hapishanede kıyılan nikahlar, koğuş izninde kutlanan yıl dönümleriyle dolu bir hayattı onununki.

12 Mart 1971 askeri müdahalesi gerçekleştiğinde Sevgi Soysal TRT'de çalışıyordu. İlk romanında ele aldığı konular nedeniyle yargılandı ve ardından TRT'den ayrılmak zorunda kaldı. Muhtıradan sonra, o dönem pek çok aydın ve öğrenci gibi o da geçerli bir neden gösterilmeksizin tutuklandı ve Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu'na gönderildi. Aynı ismi taşıyan romanında bu koğuşta yaşadıklarını anlattı. Sevgi Soysal, Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu'nda cezaevi anılarını aktarırken dönemin siyasi atmosferine kadınlar koğuşundan bir pencere açıyordu.

12 Mart'tan sonra giderek sertleşen politik iklim ve cezaevlerinin militaristleşmesi, ülkedeki sosyalizm mücadelesine karşı devletin baskı mekanizması görevini görüyordu.

“

“Koğuşu yatılı okul gibi cıvıl cıvıl yapan gencecik kızlar”ın direnme gücüne, neşesine, öfkesine ve her durumda çay demleyebilme kararlılığına hayran bırakıyordu. 1972 yazını Kızıldere’yi ve idamları birlikte göğüsleyen, yasa rağmen mücadelesini ve yaşama inancını kaybetmeyenleri anlatıyordu. Cezaevi müdürü “rahat” deyince de “hazır ol”da kalan ve ona “Biz böyle rahatız komutanım.” diyerek karşılık veren kadınların direnişini görünür kılıyordu.

”

Cezaevine; Denizlerin idamının, Kızıldere’de öldürülen devrimcilerin ve işkencelerin haberleri geliyordu. Bu boğucu atmosferi, rejimin inşa ettiği korku düzeninin yarattığı bunalım ve yılgınlığı mahkumlar birlikte sırtlıyordu. Anlattığı farklı politik geleneklerden gelen ve ortak bir kavga uğruna tutuklanan devrimci kadınların hikâyesiydi.

Yıldırım Bölge’den ilk tahliye olduğunda aslında 12 Mart’ın gündelik hayatı ele geçirdiğini gördü ve tah-

liyesini “Hürriyete değil bu çıkış. O sıralarda Edirne’den Ardahan’a uzanan bir tutukevine...” cümleleriyle tarifledi. Cezaevine döndüğünde ise bu kez tutukluların “er” kabul edildiği, askerî disiplinin dayatıldığı daha sert bir dönemle karşı karşıyaydı. Sayım disiplini, selam vermeye zorlama, “rahat-hazır ol” komutları, koğuş teftişleri, işkence ve işkence tehditleri cezaevindeki yaşamı eziyete dönüştürmüştü. Kadınlar Koğuşu’ndaki hayat cezaevi idaresine, işkenceci doktorlara, askeri mahkemelere, gardiyanlara, polisler, devlete ve cuntaya olan öfkeyi ortaya koyuyordu. “Koğuşu yatılı okul gibi cıvıl cıvıl yapan gencecik kızlar”ın direnme gücüne, neşesine, öfkesine ve her durumda çay demleyebilme kararlılığına hayran bırakıyordu. 1972 yazını Kızıldere’yi ve idamları birlikte göğüsleyen, yasa rağmen mücadelesini ve yaşama inancını kaybetmeyenleri anlatıyordu. Cezaevi müdürü “rahat” deyince de “hazır ol”da kalan ve ona “Biz böyle rahatız komutanım.” diyerek karşılık veren kadınların direnişini görünür kılıyor.

Hapishane ve sürgünle geçen yılların ardından Sevgi Soysal 1976’da kanser sebebiyle hayatını kaybetti. O yalnızca kendi yaşadıklarını değil; dönemin gençlerini, kadınlarını, düşünen ve sorgulayan insanlarını anlattı. Bugün Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu, yalnızca bir anı kitabı değil; aynı zamanda toplumsal belleğimizin bir parçasıdır.

**YALNIZ OLMA
SOSYALİST LİSELİ OL!**

LİSELİLER

AYAKTA!

Sosyalist
★ Liseliler

10
yaşında!

Sosyalist Liseliler